

KRANJ, 7. SEPTEMBRA 1963

STEVILKA 35

V raznih nacionalnih organizacijah Rdečega križa je vključenih 165 milij. Ijudi — Krvodajstvo je razširjeno že v 68 državah na svetu — V zadnjih sto letih je nudil Rdeči križ pomoč ljudem, ki so jo najbolj potrebovali

MALO JE POBUD v človeški zgodovini, ki so postale v tako kratkem času svetovne. V sto letih je organizacija Rdečega križa vključila v svoje vrste 165 milijonov ljudi. Za eno najbolj humanitarnih ustanov sodobne družbe se imamo zahvaliti slučaju.

Glavna gospodarska panoga Ratečanov v preteklosti je bila živiloreja (pastirstvo), največ ovčarstvo. Pasli so v planini Tamarju in v planini za Jezerom, ki je zdaj na Italijanski strani. S tem v zvezi je tudi obdelava volne (»pipanje«, predenje, motanje), iz katere so med drugim izdelovali značilno rateško obuvalo — »žoker« (znotraj stkanje v obliku nogavice iz volne — sprednji del iz bele, zadnji iz črne volne — obdano pa spodaj s podplati iz svinjine, zgoraj pa z ovčjo kožo). Rateška dekleta in žene so ves ta postopek prikazala tudi v nedeljo na Pastirskem rejtu

Ob praznovanju
stoletnice
Rdečega križa

Križ dobrote

Pred sto leti je 31-letni ženevski bankar Henry Dunant nameraval v Alžiriji zgraditi tovarno. Svoj načrt je hotel razložiti cesarju Napoleonu III., ki je bil takrat na bojišču v severni Italiji. Odpravil se je, da poišče cesarja in bil tako slučajno priča velike bitke pri Solferinu, kje je obležalo 40 tisoč mrtvih in ranjenih vojakov. Henry Dunant je s pomočjo okoliških vaščanov začel pomagati ranjencem, ne glede na narodnost in vero.

Ni se več pomiril. Na njegovo pobudo je bila še isto leto sklicana mednarodna konferenca, na katero je poslalo svoje zastopnike 16 držav.

Danes so v organizaciji Rdečega križa vključene vse države na svetu razen Jemena in Nepala. Pa tudi te dve državi sta se obvezali, da spoštujeta pravila.

Praznik rateških pastirjev

Pastirski rej se še ni »pokvaril« v »lov na fice« — Malo obiskovavcev, veliko nastopajočih — Veren prikaz življenja Ratečanov v preteklosti

O PASTIRSKEM REJU moramo zapisati predvsem tisto, kar o bohinjskem Kravjem balu ali Kmečki ohceti ne moremo trditi: da še ni »pokvarjen«, ni še skomercializiran, ampak je njegov osnovni namen prikazati običaje rateških pastirjev ob spomladanskem odhodu živine v planine in ob jesenski vrnitvi domov ter življenje Ratečanov v preteklosti nasploh.

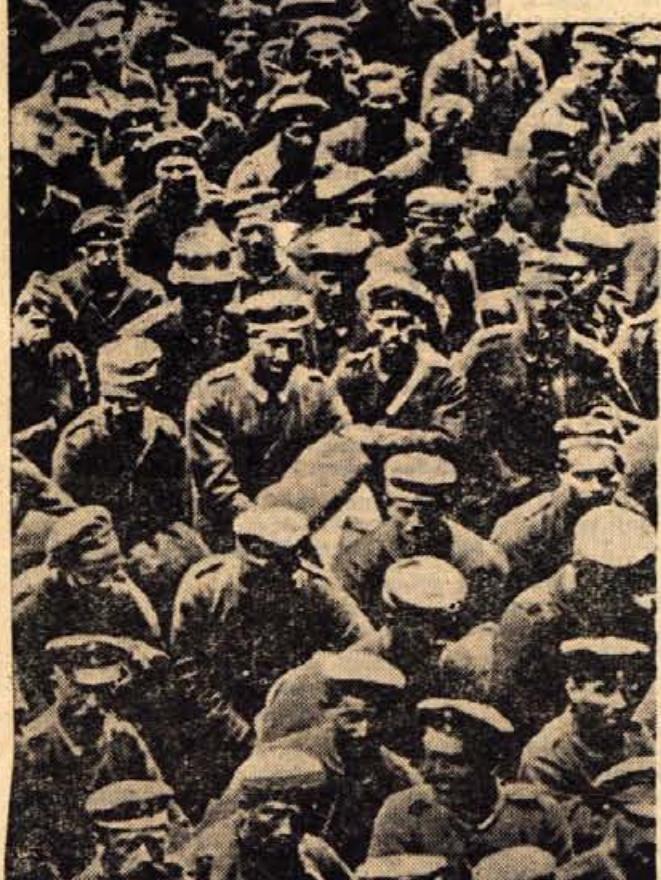
Pester in skrbno pripravljen program je bil zaradi dolžine nekaj ur že kar malce utrujajoč za gledavce, ki jih sicer ni bilo veliko, vendar so ga do konca z zanimanjem spremljali. Ratečani, ki so skoraj vsi v narodnih nošah ali kako drugače sodelovali v prireditvi, so pod planinsko skakalnico postavili samo eno prodajalno jedač in pijač, pa tudi vstopnilo so dekleta v narodnih nošah pobiralila le na enem kraju. Morda je vzrok za tako prireditv prav to, da še ni tako znana in tradicionalna kot npr. Kravji bal in da je zato obiskovavcem razmeroma malo, vendar prireditelj — Turistično društvo Rateče — stalno poudarja, da je njihov namen predvsem prikazati in s tem ohraniti šege in navade vasi v preteklosti, ki so že skoraj izumrle, zato smemo upati, da se Pastirski rej v prihodnjih letih ne bo izrodil v »lov na fice«.

Ukrajinski alpinisti pri nas

SREDI TEDNA je prišla v Julijanske alpe skupina ukrajinskih alpinistov, ki se bodo več kot 14 dni mudili v naših gorah. so se nastanili v Vratih, kjer jim bo Aljažev dom nekaj časa drugi dom. Vrata bodo njihovo izhodišče za težavne plezalne smeri na bližnje vrbove.

Opravili bodo ekaj težjih vzponov na naše gorske vrhove po najtežjih plezalnih smerih. Sovjetski alpinisti

V skupini je deset sovjetskih izkušenj alpinistov, ki imajo za seboj že številne uspehe v sovjetskih gorah.

Sod smodnika,
ki se lahko
vsak trenutek
vname
v Sajgonu

Živci niso iz jekla

Novi ameriški veleposlanik v Sajgonu Henry Cabot Lodge, ki je bil na zadnjih volitvah republikanski kandidat za podpredsednika ZDA.

Zene se mešajo v politiko — Katoliška cerkev oblači in vedri — Ladjo, ki se potaplja, najprej zapustijo podgane — Budistični kmetje niso garjave ovce — Kako dolgo bodo usodo naroda še krojili za njegovim hrbotom?

NA SVETU JE VSE mogoče. Kar je bilo videti še pred pol leta nemogoče in neverjetno, postaja vedno bolj stvarnost. Zavezništvo plačano s tolikimi milijoni dolarjev med diktatorjem Južnega Vietnamca Ngo Din Diemom in ZDA razpada. V Sajgonu, trdni postojanki Diemovega nasilja, lovi osovražena vojska budistične duhovnike, ki dobivajo zatočišče za vrati ameriškega veleposlaništva. Nasprotja z budisti so v južnovietnamskem glavnem mestu Sajgonu odprla oči tudi slepim Američanom, ki so dolgo stiskali svoje dolarje.

Bič nasilja

V pismu, ki je bilo naložljeno na ameriški časopis »New York Times«, je pred kratkim gospa

Nu, žena vsemogočnega čeha južnovietnamske policije, dobro znana po svojem vplivu na državne zadeve v Južnem Vietnamu, zapisala: »Ce bi dobro premislili, bi prisli do

zaključka, da bi morali te nevarne izdajavce še bolj tepti z bičem, čeprav nosijo meniško skuto.«

Vendar so se udarci, storjeni nad budisti kmalu sprevrgli v pogubo. Zdaj je že na prvi pogled jasno, da Diemov režim ni izgubil opore samo v državi, temveč da ga zapusčajo najbolj predani zaveznički. Obsodbe njegovega početja v Južnem Vietnamu so vseslošne, ne samo v državi, temveč tudi zunaj mej. »Upor budistov v deželi, kjer ima ta vera večino ljudi za seboj, je privedel do včelih notranjih pretislovij in nemirov.

Preganjanje budistov

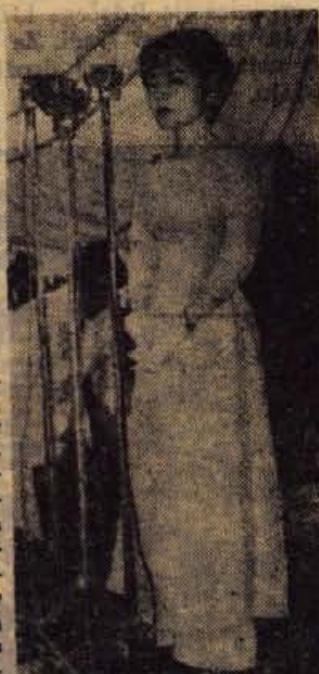
Katoliška cerkev, ki ji pripadajo najvišji državniki, ima privilegiran položaj. Katoliška vera je dajala vedno prednosti pri grabežu državne oblasti. Počasi je prišla vsa oblast v roke katoličanov. Tako je pojem katolištva v prečelnem delu vietnamskih vasi popolnoma izenačen s pojmom oblasti.

Verskemu zatiranju se je sčasoma pridružilo še več drugih diktatorskih novosti. V borbi z vietnamskimi partizani, z gibanjem Vietkonga, je začela diktatorska oblast v vseh, ki so imale stik s partizani graditi »strateška naselja«. Kljub odporu so kmetje nasilno odvedli iz njihovih hiš in jih zaprli v naselja, ki jih obdaja bodeča žica. Misli so, da tako kmetje ne bodo mogli podpirati »svražnikov«. V teh »strateških naseljih« so zgradili tudi katoliške cerkve in kaple. Z vsemi sredstvi so začeli širiti katoliško vero. Budisti so zahtevali, da jim dovolijo še naprej obiskovati njihove padeže v vseh. Oblast pa o tem ni marala ničesar slišati. Tako je prišlo do hudi načinov. Kmetje so še naprej negovali budistične verske obrede. Orožniki pa so jim to z orožjem preprečevali.

tehavami. Najprej so mislili da bi se z nekaterimi zamejavnimi v vladu dalo rešiti ugodobljeno »demokracijo«. V zadnjem času pa je vedno več glasov o temeljitem »carskem rezu«. Vzniknile so posamezne »demokratične skupine«, sestavljene iz ostankov vladajočih krogov, ki si niso umazali rok z zločini in krvijo. Posameznim voditeljem teh skupin dajejo v ameriškem tisku vedno bolj pogostog besedo. Nekateri med njimi so napravili že tudi potovanje v Ameriko. Med najbolj prizadetno skupino štejejo »Demokratično ligo Južnega Vietnamca«, ki bi morda lahko pomirila nedovoljne množice.

Vendar tudi ameriški gasilci ne skrivajo strahu, da je vse zavozeno. O novi vladu v Sajgonu verjetno ne bodo mogli odločati za hrbotom južnovietnamskega ljudstva.

Zdravko Tomaž

Zena šefa južnovietnamske policije Ngo Din Nuja je znana s svojim vplivom na politiko

Gasivec iz Amerike

Ladjo, ki se potaplja, najprej zapustijo podgane. O potopu sajgonske ladje ni več nobenega dvoma. Vendar so se v Sajgonu našli tudi taki, ki bi bili pravljeni za ceno obstanka ladje pometati polovico posadke v morje. Novega ameriškega veleposlanika Henry Cabota Lodgea, nekdanjega republikanskega kandidata za podpredsednika ZDA na zadnjih volitvah, ki je z največjo naglico priletel v Saigon, so sprejeli kot gasivca. Njegove gasivske sposobnosti pa so se spoprijele s številnimi

GLOBUS

Dopust zaradi občutljivih živcev

GASTON MONNERVILLET, 66-letni predsednik francoskega senata, je bil na počitnicah v francoskem letovišču Aix-les-Bains. Hrup letal z bližnjega letališča ga je tako motil, da je komandant moral začasno ustaviti vse vaje, piloti pa je poslal na dopust.

Peš iz Indije na Švedsko

V BELEM PLASCU in sandalah je štiri leta potoval 38-letni menih Indijec Belakrišnan po svetu. Na Švedskem mu je nekdo obljudil posebni kuhalnik. Na dolgi poti se je menih preživil s proučevanjem joge. Nikoli ni postal na enem kraju daje kot tri dni. Ni imel težav glede hrane in spanja, celo svoj beli plašč si je opral vsak dan. Ko se je vrnil, je lahko v svoji celici premisljeval o dolgem potovanju.

Bikoborba za boj proti bikoborbi

DRUSTVO PRIJATELJEV živali v Barceloni je priredilo pred kratkim veliko bikoborbo. Čisti dohodek predstave bo društvo porabilo za preprečevanje bikoborb.

REKLISO...

»TO SO TI prekleti ... ne, potrebeni Združeni narodi, ki nam povzročajo glavobol.«

Harold Macmillan, britanski premier

»POLITIKA JE podobna gradnji stanovanjskih hiš: posenci rešitve se pokažejo na koncu vedno najdražje.«

Michel Debre, bivši francoski premier

»ZUNANJA POLITIKA nima nobenega smisla, če za no ne stoji vojska. Mi smo odpravili vojsko že leta 1868.«

Franc Jožef II., suveren kneževine Lichtenstein

»STRASNO JE, če se moraš starati sam. Moja žena že štiri leta ne praznuje rojstnega dneva.«

Winston Churchill, bivši britanski premier

»IDEALNI MOŽ se od drugih pozna po tem, ker ravna s svojo ženo kot s svojim avtomobilom.«

Heinz Riemann, nemški komik

»STRASTNI KADIVCI ne kadijo med dvema obrokom, temveč jedo med dve mačajenjema.«

François Sagan, francoska pisateljica

»PLESA JE MORDA dokaz možnosti, toda zelo pogosto zmanjšuje priložnosti, da mož dokaže svojo možnost.«

Red Skelton, ameriški komik

Drugo jutro smo se prebudili precej pozno. Bolje bi bilo, če bi se še pozneje, kajti čakalo nas je še precej neprijetnih ur čakanja in negotovosti. Na ladji se ni dosti spremenilo. Policaja sta zavzela stari položaj. Eden na ladji, drugi pa na obali. Izmenjala sta šef. Bil je manjši debelušen človek, z njim pa je prišel še neki oficir mornarice.

Kapitan je duhovit

Tudi nekaj drugih civilistov je bilo na ladji. Velik in neznansko debel človek je vodil natovarjanje. Delavci so delali dokaj pridno, samo kričali so vse vprek, kakor da se prepričajo, pa so se menda le pogovarjali. Na našem levem boku, ki je gledal proti drugemu bregu široke reke Tajo, se je nabralo čez noč in v zgodnjih jutranjih urah kakih deset trabakul, jadrnic na dva jambora, s katerimi so domačini pripeljali tovor za našo ladjo. Bila je sama plutovina. Vkravali smo jo že v Tangerju, vendar je bilo tukaj v Lizboni neprimerno več. Dve trabakuli sta pripeljali tudi bale zelene morske trave. Trabakule so bile precej velike. Dolge tudi do trideset metrov, vendar je bilo skoraj na vsaki samo po štiri do pet ljudi. Natovarjanje plute ni terjalo mnogo spremnosti številnih delavcev. Z malimi ladijskimi žerjavami, ki jim mornarji pravijo kar roke, so dvigali po šest bal, pritrjenih na kavljie naenkrat kvišku in jih spuščali v podpalubje, kjer sta jih dva delavca zlagala. Kljub temu da je šlo delo hitro od rok, pa trabakule kar niso in niso hotele biti prazne. Nove plasti plutovine so se kazale pod starimi globoko v njihovem trupu.

Od komandnega mosta je prišel kapitan. Prikazal je z glavo proti civilistom in policajem in dejal: »Tu je menda od vsakega rodu vojske po eden, da nas stražijo!«

Povprašali smo ga, če kaj ve, kako je z našo prevozno, da bi šli z avtobusom v mesto.

»Eh, dragi moji, ne vem, če bo kaj! V potrem dovoljenju piše, da ste študenti, to pa je tako, kot če bi napisali novinarji ali pa še slabše. Za kaj niste raje napisali, da ste kovači, mizarji, kmetje, potem bi še nekako šlo, tako pa...«

Zastrazeni ogled mesta

Čakanje na milost

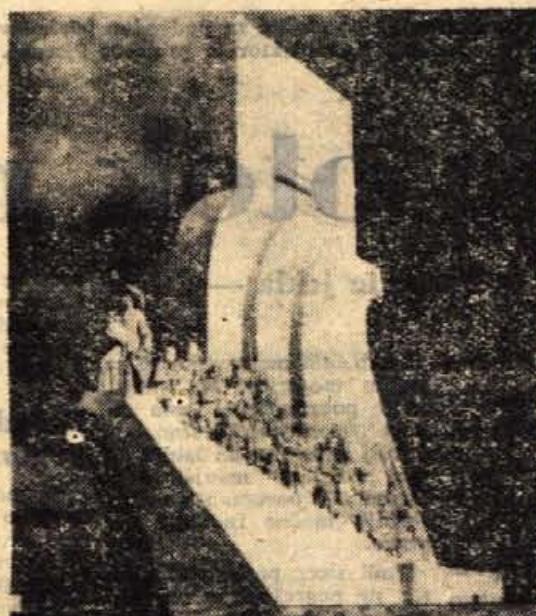
Cakali smo na milost portugalske policije, ali bolje na milost šefa policije v lizbonski luki. Cakali smo do štirih. Ob pol treh, ko bi morali priti z avtobusom, nas je veliki in debeli, ki je vodil natovarjanje obvestil, da pridejo ob treh, ob treh nas je agent obvestil, da se je šofer zapil in da iščejo drugega. Ko smo že povsem obupali, se je pripeljal velik avtobus za 40 ljudi. Bili smo že pripravljeni. Osem Jugoslovjanov je končno le stopilo na portugalska tla. Poklicali so nas po imenih in nas enega za drugim spuščali v avtobus. Bili smo pripravljeni in takoj smo se odpeljali mimo žične mrežaste ograje, ki je obkrožala ladjo v mesto.

Spremljala sta nas dva civilista, oba mlajša, stara od 23 do 28 let. Kadar smo se ustavili, sta nervozno pogledovala, kam kdo gre, in ko smo odrinili dalje, sta nas spet skrbno preštela.

Mesto nas je navdušilo. Prestolnica Portugalske ima kot mnogo drugih mest ostro ločena dva dela. Moderni in stari, prvobitni del mesta.

Okno v svet

V starem delu mesta nas je predvsem navdušila petsto let stara trdnjavica zidana v obliki enega samega stolpa. Pravzaprav ima dva dela. Pravokotni stolp na severni strani, ki predstavlja glavni del trdnjave, in pa heksagonalno zunanjno utrdbo obrnjeno proti morju, obkroženo z bojnim trdnjavskim zidom kakor ladijski pramec. Trdnjava je dobro ohranjena. Od mnogih zgodovinskih znamenitosti, ki so se dogodile v zvezi s tem stolpom, navajajo zgodovinarji tudi to, da je leta 1497 ladje Vasco da Gama zapustilo domovino prav na tem mestu, ko je iskala morske poti v Indijo. Vasco da Gama se je vrnil po reki Tejo leta 1499 in presenetil svet s svojim junaskim dejanjem. Pristal je ob isti trdnjavi, ki ji Portugalci pr-

Kamnit spomenik je bil pred kratkim postavljen v čast slavnim pomorsčakom petnajstega in šestnajstega stoletja, ki so s svojimi osvajalnimi odpravami in odkritji utrdili moč portugalske v svetu.

vijo Torre de Belem. Trdnjava ima štiri nadstropja, v vsakem izmed teh nadstropij pa po eno sobo. V kamniti kleti, nad katero se dvigajo oboki, je v tleh vse polno odprtih pokritih z močnimi kovanimi mrežami. Pri teh mrežah so se zbirali ujetniki, da bi se naužili sončne svetlobe okoli leta 1580, ko so v času vojvode Albe uporabljali trdnjavo kot ječo za patriote.

Lizbonska katedrala

Lizbonska katedrala — zgrajena v romanskem stilu z normanskimi značilnostmi — je bila postavljena po letu 1147, vsekakor v dvanajstem stoletju na pobudo prvega portugalskega kralja Alfonsa Henrika. Kralj Diniz je na prehodu iz trinajstega v štirinajsto stoletje dogradil samostan, kapelo in vzhodno krilo v slogu, ki prehaja v gotskega, in končno kapelo Bartolomea Joanes v čistem gotskem stilu. Katedrala sicer ne pomeni ne vem kakšne znamenitosti, saj je bila večkrat zaradi potresov popravljena, k mešanici stilov pa je prispomogel

tudi slab okus škofov in prelatov tistega časa, ki so v katedralo nanesli vso mogočo šaro, ki pa so jo danes že dodobra očistili.

Ko smo zupučali stari del prestolnice, ki ga domačini imenujejo Alfama, smo se pomudili še ob modernem spomeniku portugalskim pomorsčakom.

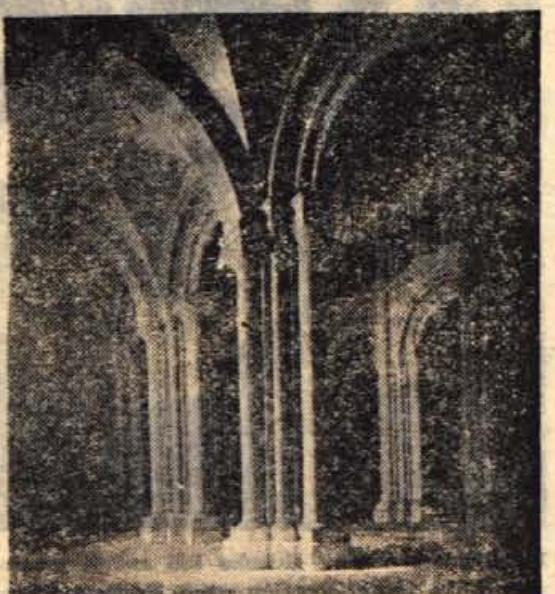
V novem delu mesta

Moderni del mesta je prav tako napravil na nas velik vtis. Stavbe, čeprav velike in mogočne, so zgrajene v zelo prikupnem stilu. Brez sivine in uniformiranosti, ki je tako pogosta pri naših blokih. Mesto je grajeno v širino in ima mnogo zelenih površin. Parki so polni cvetja. Mesto je tudi v tem delu dobesedno posejano s spomeniki. Prevladujejo spomeniki iz brona, in to od 16. stoletja dalje pa prav do današnjih dni. Portugalci ljubijo spomenike. Sicer pa kaže, da jim od kolonij in dežel, ki so jih osvojili in odkrili, v preteklosti, kmalu ne bo ostalo nič drugega kot samo spomeniki, ki so jih našli in zavzeli. Tega se močno zavedajo in še policist, ki nas je spremljal, je pod spomenikom pomorsčakom, kjer je tudi v marmornatem mozaiku karte sveta označena vsa zgodovina portugalskih osvajanj, vzdihnil »Angola, Angola!«. Ogledali smo si še arena za bikoborbe, radijsko in televizijsko postajo Lizbona, nato pa smo se obrnili proti pristanišču.

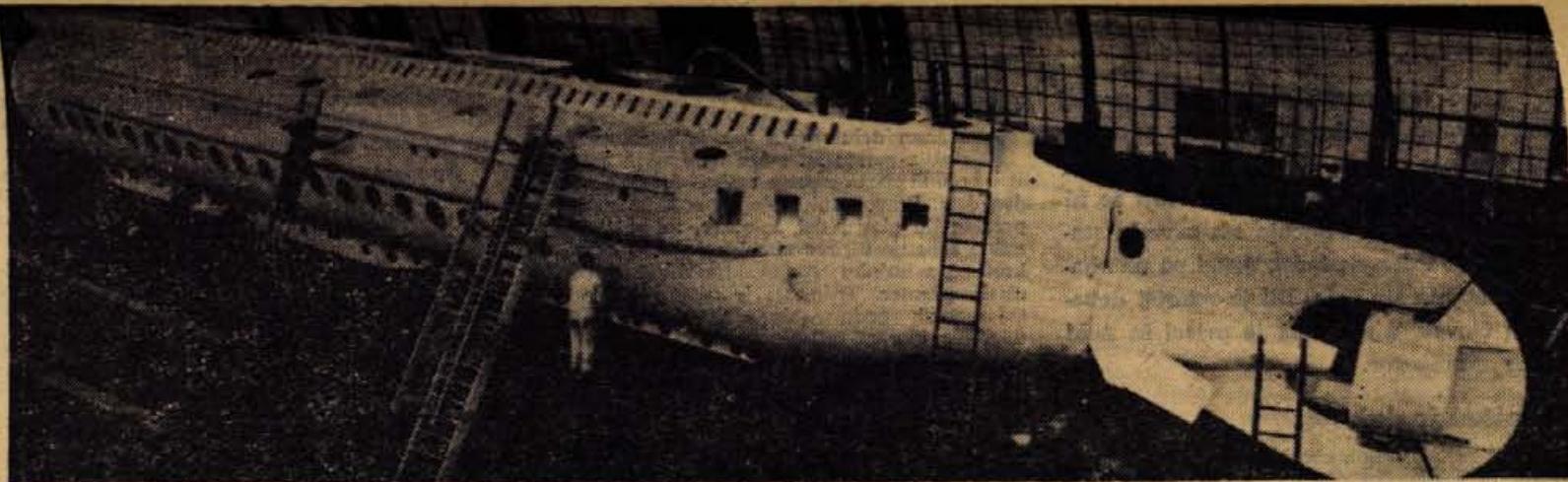
Spremljevalca sta se skrbno držala ure. Dve uri in pol in nič več. Nismo hoteli nadlegovati, da bi se odpeljali v manj privlačne kraje prestolnice, tja, kjer prebiva delavstvo in revniji sloj prebivalstva. Bilo bi brez dvoma zaman. Tako sta bila očitno zadovoljna, da sta nama prikazala samo lepe strani svojega mesta in nam prikazala življenje z najlepše strani. Toda na koncu smo videli tudi drugo stran življenja na Portugalskem. Ko nas je avtobus pripeljal skozi vrata pred ladjo, je stala tam skupina kakih desetih otrok in prosila ladijskega kuhanja kruha z rokami obrnjenimi navzgor. Nekateri so kazali na želodce, drugi pa na usta. Kuhan jim je delil kruh, oni pa so se kar tepli zanj. Vse skupaj je napravilo zelo mučen vtis. Policijski šef, ki jeoveljeval policajema v modrih uniformah, je nato lastnoročno razgnal skupinico in tako napravil še slabši vtis pred »komunistično« ladjo, čeprav ga je hotel popraviti. Otroci so se nato še enkrat priplazili, pa so jih tudi tokrat spodili. Spremljevacem in šoferju smo izročili v zahvalo pol litra slivovke in se poslovili.

Ob ladji sta stali samo še dve trabakuli. Natovarjanje se je bližalo koncu. Ko je Lizbona drugič objela tema, je ladja »Bratstvo« zapustila njeno pristanišče.

Mito Trefalt

Romanska stran ladje lizbonske katedrale iz 13. stoletja

Po šestih mesecih so v Montjeju v Švici zgradili podmornico, ki bo služila za podvodno izletništvo. Na sliki vidimo 30 metrov dolgo podmornico, ki je zdaj dokončana. Podmornico pa morajo še notranje opremiti. Konstruktor je profesor Piccard.

Najmanjši otok na svetu

Profesor Piccard ne miruje — Otok iz železa in jekla — Širje može odkrivajo morske skrivnosti

STO TRIDESET KILOMETROV jugovzhodno od francoske riviere, med Kap Rouxom in otokom Korziko, se ziba na valovih otoček, ki je na prvi pogled podoben boji oziroma svetilniku. Dviga se 16 metrov visoko nad morsko gladino in zaslubi upravičeno naziv najmanjšega otoka na svetu, kjer prebivajo ljudje, saj meri njegovo podnožje le dober kvadratni meter. Tam je trenutno profesor Piccard s svojimi sodelavci in poizkuša iztrgati morju čimveč njegovih skrivnosti.

Idealna raziskovalna postaja

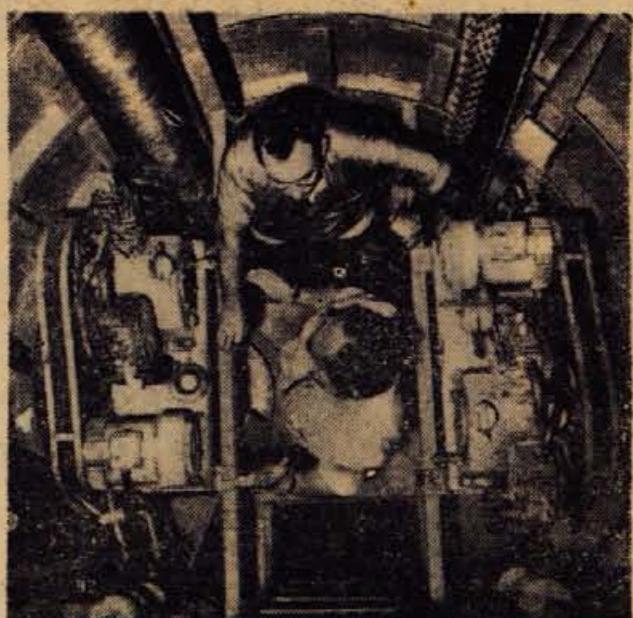
Profesor Piccard meni, da je sedaj končno postavljena neka idealna raziskovalna postaja, s katero bo mogoče raziskovati in reševati najrazličnejše oceanografske in

biološke probleme na mestu samem, namreč kar sredi morja. Tega prej ni bilo mogoče.

Postaja je tako dobro opremljena, da lahko posadka za tri mesece prekine vsak stik in živi le od zalog. Tako ima na primer s seboj

12 kubičnih metrov goriva za pogon motorjev. Na strehi, ki je pokrita le s 3 mm debelo železno pločevino, je dovolj prostora, da lahko na njej pristane manjši helikopter. Za povezavo s celino skrbijo močne radijske naprave.

Tudi sicer prebivaci ničesar ne pogrešajo in en sam pogled v spalne kabine in v kuhinjo pove, da je vse urejeno po najsdobnejših načelih, kjer so prostori izredno smotorno izkorisceni. Po strみih stopnicah se pride v strojnico, kjer delata dva motorja Daimler — Benz petklenski hrušč, ki pa se v ostalih prostorih komaj sliši. Od tam dobiva postaja tudi elektriko od 110 do 220 voltov napetosti, ob različnih prekinitvah pa imajo na razpolago baterije.

Petindvajset metrov globoko leži zadnji prostor, v katerega lahko vstopi človeška noga. Profesor Piccard razlagata sliki delovanje dveh kompresorjev za izravnavanje ravnotežja

tudi neznaten vijak, pri katerem priteče v prostor morska voda, ki jo znanstveniki potrebujejo za razne preizkušnje in analize.

Posadka ima pogum

Na račun te postaje je bilo izrečeno veliko pohval. Ko so med drugim rekli profesoru Piccardu, da je s tem podjetjem prikazal veliko poguma, je odvrnil: »Ne, gospodje. Jaz sem postajao le skonstruiral — pogum imajo pa drugi — posadka!«

Izdelavo te postaje je finančno podprtja francoska država. Na vprašanje, koliko je stala, se konstruktor le smejava, obenem pa zatrjuje, da ni bila toliko draga, kakor je videni.

Na sliki ni svetilnik, pač pa nova raziskovalna postaja, s pomočjo katere bodo raziskovali morje in življenje v njem. To, kar se vidi na sliki so le pomočni prostori, glavni laboratorijski so pod vodo

ZANIMIVOSTI

»Zračni« rečni kanal

Kavkaska reka Candžaj teče skozi globoke kanjone Malega Kavkaza, toda ko priteče na stepo, se blizu Kirovabda izgubi v zemlji. S tem izgubi stepsko zemljo prepotrebno vodo.

Od mnogih projektov so izbrali gradnjo zračnega kanala. Montiran bo iz izdelanih kovinskih delov in postavljen na dvestotih jeklenih stebrih. Reko bodo zajezili in usmerili vodo v kanal.

TV na kljunu ladje

Za kontrolo vožnje ima ladja »Esso Deutschland« na razpolago sodobne televizijske naprave. Ker kapitan zaradi velike dolžine ladje s komandnega stolpa nima pregled nad sprednjim delom, kar je posebno pomembno pri plovbi v pristanišču, je spredaj nameščena snemalna kamera, ki s pomočjo sprejemnika nudi sijajen pregled brez naprezanja. Razen tega je tam nameščen močan 10 kilovatni žaromet, ki osvetljuje pot pred seboj 400 metrov daleč in omogoča televizijsko snemanje tudi ponoci.

Avtomati za bencin

V PARIZU so bili pred kratkim postavljeni širje avtomati, pri katerih si lahko vozniki sami preskrbijo bencin. Avtomati delajo samo ponoči, ko so bencinske postaje zaprtje. V avtomat se vrže pet kovancev po en frank in iz avtomata priteče pet litrov bencina.

Otrok in vzgoja

VZGOJNA SREDSTVA so mnogovrstna. Posamezna vzgojna sredstva lahko koristijo, prav tako tudi lahko škodujojo. Pomanjkanje prave mere v vzgoji je glaven povzročitelj vzgojnih napak. Človek se rad nagiba le k skrajnostim, ki jih opazimo tudi pri vzgoji.

Starši so v svoji vzgoji prenehki ali prestrogi. Otrok postane tako preveč razvajen ali pa živi v stalnem strahu. Otroku - razvajencu starši prihranjujejo vse težkoče in mu onemogočajo, da bi se preizkusil in uril v samostojnosti. Nagonsko se tak otrok postavi za gospodarja v hiši, namesto ljubezni pa vrača staršem sovraštvo, zakaj kot da bi se hotel maščevati za svojo z razvajanjem zmanjšano življensko sposobnost.

Mladostna bluza z naborki bo pristojala predvsem vltvinom dekletom in ženam. — Prav tako kot h krilu Jo lahko nosimo k športnim hlačam.

RECEPTI

Praženi vampi

1 kg vampov, slana voda, jušna zelenjava, lоворov list, 40 dkg krompirja, 1 žemlja, 10 dkg olja ali masti, 10 dkg čebule, 1 dkg česna, zelen peteršilj, poper, sol, juha, parmezan.

Kuhane vamppe zrežemo na rezance. Na rezance zrežemo tudi olupljen krompir in žemljo. Na maščobi razgrejemo rezano slanino, dodamo seseckljano čebulo in jo zarumenimo. Nato dodamo seseckljani česen, zelen peteršilj, vamppe, krompir in žemljo, popopramo, solimo in malo zalijemo z juho, premešamo in pokrito dušimo do mehkega. Ko je krompir mehak, narahlo premešamo in po potrebi še malo zalijemo z juho. — Naložimo v sklede ali na krožnik, potresemo z naribanim parmezanom in ponudimo.

Kokošji golaž

10 dkg prekajene slanine, 1 čebula, 1 kokoš ali petelin, paprika, sol, korenček, peteršilj, krompir, majaron, limonina lupinica.

Na drobno rezani slanini prepravimo čebulo, da zarumeni. Dodamo uležano razkosano kokoš ali petelin, papriko, sol, korenček in peteršilj; vse to zalijemo z zajemalko vode in dušimo, da se meso zmeča. Nato dodamo olupljen na koščke rezan krompir, malo majarona in limonine lupinice, ter pokrito dušimo, da se zmeča, tudi krompir. Večkrat premešamo. Ko je vse mehko, zložimo meso na sredo plitve sklede, naokrog naložimo krompir in vse skupaj polijemo z omako.

mu razumu in izbrati zlato sredino, ki je ne moremo natančno določiti. Saj vsak posameznik je svojevrstno bitje, ki doživlja vzgojo na svoj način in tudi način po svoje reagira.

Mali nasveti

Kristalne vase

KRISTALNE VAZE lepo očistimo s kavno usedlino. Dve žlici kavne usedline damo v vazo, dolijemo malo vode in kanec kisa, nato pa vse dobro pretresememo. Vaze postanejo še bolj bleščeče, če dodamo mešanici še malo plavila za perilo.

Porcelanaste vase

PORCELANASTE ali lončne vase čistimo z mlačno milinico; spremo jih v čisti hladni vodi. Tedo vodo, kakšna je zlasti v gorah, zmečamo z dodatkom boraksa; taka voda je prijetnejša za umivanje.

Vodene barve

VODENE BARVE v tubah, ki so postale trde, spet napravimo uporabne, če jih vzamemo iz tub in raztopimo v vodi, ki smo ji dodali malo glicerina.

Pranje robcev

PRANJE ROBCEV ne bo tako neprijetno, če bomo dali namakalni vodi pest soli in pustili robce, da se bodo namakali vsaj dvanaest ur. Tako bomo dosegli, da se bo sluzasta snov odlepila.

Svilenih robcev ne peremo z milom. Dobro jih premečamo v milni peni, splaknemo v mlačni vodi, nato pa jih še vlažne zlikajmo.

Pletenine si vse bolj utirajo pot na trg in vsak dan imajo več občudovavk. Za v službo, potovanje ali v šolo vas bo toplo spremljala pletena obleka

Lepotilna maska za suho kožo

IZ DOMACIH sredstev si lahko pripravimo zmes, ki si jo damo na očiščen obraz in pustimo učinkovati 10 do 20 minut. Starejšim ženam in tistim, ki imajo suho kožo, bo dobro dela naslednja maska:

Vzele bomo nekaj očiščenega olivnega olja ali ribjega olja ter vanj vkapali rumenjak, nato bomo pa zmes dobro zmešali. Z njo si namažemo očiščeni obraz in vrat. Lahko pa maski dodamo tudi malo limoninega soka in kvasa.

Maska za mastno polt: Za mastno polt je učinkovita naslednja mešanica:

Jogurt mešamo z enako ko-

namažemo obraz. Ko se maska posusi, jo s čistimi prsti narahlo zdrgnemo v polkrog z obraza, preostanek pa si izmijemo s toplo vodo.

Nespečnost

VZROKOV zanjo je več. Pogosto ne moremo zaspasti zaradi prevelike utrujenosti, razburjenja, preobilne večerje ali tudi zato, če smo popili preveč črne kave. V primeru, če je nespečnost trajnejša, a smo sicer zdravi, nam koristi topla kopel pred spanjem.

10 gorenjskih in ljubljanskih alpinistov je v 20 dneh osvojilo

14 vrhov Kavkaza

Čeprav vzpon na 5160 metrov visok Elbrus ni težak, so odpravo naših alpinistov v izhodiščnem taborišču najprej preizkusili

V ZACETKU AVGUSTA je pod vodstvom znanega alpinista in družbenega delavca dr. Mihe Potocnika odpotovala v Sovjetsko zvezo skupina devetih gorenjskih alpinistov. Odprava je imela v načrtu osvojiti Elbrus (5160 m) — najvišji vrh evropskega dela Sovjetske zvezze, razen tega pa se povzpeti še na nekatere druge vrhove kavkaska pogorja. Alpinisti, med katerimi je bilo pet članov gorenjskih planinskih društev — Ekar, Valant, Žvokej, Jamnik, Keše — so se minuli teden vrnili z nekaj manj kot enomesecnega potovanja; izkoristili smo priložnost in jih zaprosili, da nam povedo kaj več o zanimivi poti.

Udobna vožnja

Z vlakom so člani odprave potovali iz Beograda prek Budimpešte, ki so si jo tudi ogledali, v Sovjetsko zvezo pa so prispeli pri znani vstopni postaji Cop. Tam so vzlak zamenjali kolesa, ker so sovjetske železnice nekoliko širše kot drugod po svetu. Vseskozi so se vozili v udobnih kupejih, kamor so vlakovi uslužbenici kar naprej prinašali čaj, tako da je bila dolga vožnja do Kijeva kar prijetna. V glavnem mestu Ukrajine so se ustavili. Počitki so izkoristili za ogled mestnih zanimivosti in jugoslovenske razstave (kjer se za več kot 20 dni poslovili od jugoslovensko pripravljene hrane, ki so jo sicer kuhal domačini), razen tega pa so se v Dnjepru tudi okopali.

Iz Kijeva je naše alpiniste vlak peljal ob Azovskem

morju mimo velikega mesta Rostova v Pjatigorsk, od tam pa so se z lokalno že-

Člani kranjskega alpinističnega odseka KEŠE, EKAR in JAMNIK med sestopom z Džan tu Gana, ki so ga v kavkaskem pogorju osvojili kot zadnji vrh. Levo v ozadju se vidi vrh Elbrusa (5610) — najvišje gore v evropskem delu Sovjetske zvezde

leznico prepeljali do Kislovodska, kjer so prvič prišli v stik z dvema zastopnoma tamkajšnje planinske organizacije, katere člani so prav te dni vrnili obisk in obiskali naše Julije.

Vizuelno srečanje z Elbrusom

Na poti z avtobusom proti planinskemu taborišču v vzhodnem Kavkazu so naši junaki prvič videli močen kopasti vrh visokega Elbrusa. Omenjeno taborišče je prav svojevrstno. V njem živijo in se pripravljajo na vzpone domači alpinisti.

Bodoči smučarski center

Prvi dan vzpona proti Elbrusu so člani odprave prišli do bivaka Perijut, na višini več kot 4000 metrov, kjer je bilo razen oskrbnice tudi precej domačih planinov.

Ci smo le do tu, za pot naprej pa morajo v izhodiščnem taborišču izdati posebno dovoljenje! Kot rečeno, so ga naši imeli, zato so si naslednji dan ogledali teren za »naskok« in aklimatizirali, s čimer so imeli nekateri zaradi precejšnje višine dosti težav, zanimali pa so se tudi za prejšnji in bodoči obisk Kavkaza. Izvedeli so, da bodo tu do 1965. leta zgradili mogočno žičnico, ki bo imela zgornjo postajo pri 4500 metrih. Okoli Perijuta bo tako v prihodnjih letih postala sovjetiški smučarski center, saj so

pogoji za zimske športe tam izredno dobrati; tako vsaj li; ker pa je bila kovinska, jo je prej dvakrat zadelo z strelo!, velja kot meja med Evropo in Azijo. Zgoraj je tudi posodica, v katerem odda listek s svojim imenom (dobiš ga že v taborišču), listek, ki so že notri, pa odnesi v taborišče, kjer na ta način vodijo evidenco o obisku na vrhu Elbrusa.

Na vrhu Elbrusa — ali: med Azijo in Evropo

Z vzpon na Elbrus so člani odprave vstali o polnoči; ne da bi hodili v navezah, pa so na vrh prispele že po osmih urah. V močni svetlobi so zlahka našli pot (ki je seveda sploh ni), vendar bojazni — da bi se zgubili — ni bilo, ker sta jih vseskozi spremajala dva vodnika. Vzhodni vrh, na katerem je velika fotografija premiera Hruščova in dompsni kip Lenina (medtem ko so Stalinovo glavo ob

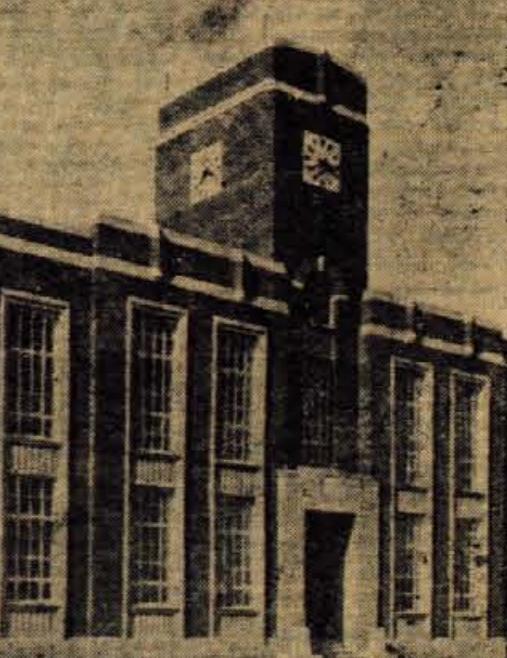
sodbi kulta osebnosti razbijeno), tako vsaj pa je bila kovinska, jo je prej dvakrat zadelo z strelo!, velja kot meja med Evropo in Azijo. Zgoraj je tudi posodica, v katerem odda listek s svojim imenom (dobiš ga že v taborišču), listek, ki so že notri, pa odnesi v taborišče, kjer na ta način vodijo evidenco o obisku na vrhu Elbrusa.

Kavkaški rekord

Nasi alpinisti so med vovanjem v kavkaškem pogorju »postavili« zavidanja vreden rekord — v 20 dneh so osvojili nič manj kot 14 vrhov, o čemer so gostitelji govorili z velikim spoštovanjem. Koliko velja ta rekord, naj primerjamo s podatki o uspehih tujih alpinistov v tamkajšnjih gorah. Avstriji so na primer pred slovensko odpravo v 30 dneh zavzeli 3 vrhove, Bolgari, ki so bili tam neposredno pred našimi, pa so prav tako v 30 dneh osvojili 6 kavkaških vrhov. Seveda nobeden izmed teh vrhov (ki so bili na njih naši in tudi avstrijski in bolgarski alpinisti) ni nižji od 4000 metrov, vzponi nanje pa trajajo tudi po več dneh. Našim je to uspelo v dveh skupinah, ki sta ločeno in celo brez vodnikov (ugled jem je v tem času namreč precej porasel!) stali na Nakratovu, Dongu Zorunu, Ulukari, Seldi, Piku Šurrovskega, Baš Kari, Gadilu, Lekziru, Piku volnije Španje, Bžedu, Džan tu Gangu in Biskgnu (seveda tudi na obeh vrhovih Elbrusa). Obiščemo eno osnovno šolo (skupaj z otroškim oddelkom — v Angliji namreč začno otroci hoditi v šole že s petimi leti) in eno srednjo. Poobstoječe učiteljice izvedo mnogo zanimivega in vidijo marsikaj, kar bi prišlo prav tudi na naših šolah.

Popoldne obratno kot prejšnji četrtek: polovica v šole, polovica v »Oldham Chronicle«. V Oldhamu je 63 osnovnih šol, 15 srednjih šol, višja tehnična šola (Technical College), tri druge višje šole in 5 večernih — razen tega pa še 6 posebnih šol. Običejno eno osnovno šolo (skupaj z otroškim oddelkom — v Angliji namreč začno otroci hoditi v šole že s petimi leti) in eno srednjo. Poobstoječe učiteljice izvedo mnogo zanimivega in vidijo marsikaj, kar bi prišlo prav tudi na naših šolah.

Zvezčer

Ena mnogih lepo urejenih šol v Oldhamu — gimnazija Oldham Grammar School

Naš roman

Pograbli jo je za laket in obrnil k sebi. »Le ena vrsta strahu obstaja,« je ji šepejajo rekel od blizu, in ta je samodejen. Nasilje avtomata.

Skoraj sočasno jo je spet izpuštil. Od blizu je videla njegove oči. Ta človek je doživel nekaj strašnega. Toda to ni kaj posebnega. V našem stoljetju skoraj ni človeka, ki bi ne bil doživel kaj nezaslišano strašnega.

Res sta prišla na Fondamente Nouve. Tod se je laguna vsa temna razprostirala dlje kot v pogledu z Rive degli Schiavoni. Zdaj, ko sta stopila iz tesnobnih ulic, sta znova zacutila beli puhati zrak, drobno meglo, galaktičnost, ki je polnila noč. Zrak je bil vlažen in hladen. Svetlike z otoka Cimitero* so komaj zaznavno svetile nad gladino. Stanuje na Fondamentu? Tu vendar ni hotelov. Kaže, da ima res stanovanje.

Odsla sta po nabrežju proti ladijskim splavom, mostičem motornih čolnov za Torcello in Punto Sabbioni, toda O'Malley še vedno ni obstal,

* Pokopališče v italijansčini. Beneško pokopališče leži na otoku med mestom in Muranom (op. prev.).

A. A. BEG

ko majhno shrámbo iz tikovine in videla, kako je z naglimi, zanesljivimi kretnjami skuhal prav vražjo kavo in poprej na petrolejski pečici za-

vrel vodo. V kozarca je vsul po štiri žlice kavnega prahu, kozarca sta stala v srebrenih čašah, nalič do polovice vode, dopolnil preostanek s konzerviranim mlekom in vrgel vanju velike kosce rjavega sladkorja.

»Do kraja ste zblaznili,« je rekla Fanzisra.

»Le poskusite!« je rekla.

Pokusila je pičajoč. Okus je bil vroč in sladek, podoben živiljenju. Živiljenju, kadar je vroč in sladko.

»Za spet ste dobili,« je rekla Franziska. Okus O'Mallyeve kave jo je navdal z opojno srečo.

»In zdaj še O'Malleyev posebni whisky,« je rekel. »V Liverpoolu ga ne piše kdorsibodi. Stari ga že le zase in za svoje prijatelje.«

Segel je po steklenici in dveh kozarcih in spet sta se vrnila v kajuto. Sedla sta k mizi in pila vročo, opojno kavo pa hladni hranilni rženi whisky.

»Cudovito,« je rekla Franziska. »Hvaležna sem vam.«

»Tukaj sem tudi sam mnenja, da je živiljenje cudovito,« je rekla tujec. »Tu pozabim na strah.«

»Ladjo imate. In denar. Ženske vas ne zanimajo. Svobodni ste,« je rekla Franziska. »Vojne ni. Dokler ni vojne, lahko počenjate, kar hočete. Najsrečnejši človek na svetu ste. Ali pa ste morda bolni? Imate morda neozdravljivo bolezni?«

Odkimal je z glavo. »Povedali ste mi vaš zgodbo. In zdaj bi vam rad svojo. Malce dlje bo trajala. Povedal vam bom zgodbo o strahu, o nasilju.«

J. Zontar

Uradno in neuradno

Mladi Kranjčani v Oldhamu (III)

Udarci kladiva

21. avgusta: Dopoldne smo se zapeljali v mesto, da bi se dve urici razgibali in zavabili na kleglišču Top Rank Bowling Alley. To stirnajstezno kleglišče ameriškega tipa je popolnoma elektronsko avtomatizirano in odprtoto nepretrgoma podnevi in ponoči. Kot smo videli in izvedeli, ima kleglišče vedno veliko obiskovancev, največ seveda večer in ponoči.

Popoldne smo si »uradno« ogledali oldhamsko tržnico (»neuradno« smo jo videli vsi že prej), ki je največja v severozahodni Angliji. V njem pokritem delu nas je prijetno presnetila v slovensčini napisana dobrodošlica nad stojnicijo gospoda Lesterja, izdelovanca otroške konfekcije, ki je bil že večkrat v Kranju in je ves navdušen nad našo deželo.

Na slavnostnem mladinskem plesu v mestni hiši, kjer sta se srečali obe skupini in številni drugi mladinci, prisotni pa so bili tudi številni občinski možje — nam je vodja oldhamskih mladincov izročil plaketo, ki bo kot se en simbol bratstva med mestoma krogila po najuspešnejših mladinskih športnih organizacijah kot prehodni pokal.

25. avgust: Danes je ponovitev prejšnje nedelje: obisk raznimi družinam. Zvezčer pa se zberemo v mestu, da bi obiskali Oldhamski center letalskega podmladka (Air Training Corps), na katerega se zvereta občnički. Razvijajoča se upravljena ponosna. Fantje nam pokažejo svoje akrobatske spretnosti na motorjih (in to med vožnjo na neravnem in mokrem terenu) in nad demonstrirajo reševalno akcijo. Njihova enota namreč (zelo uspešno) opravlja stalno reševalno službo na svojem področju;

(Konec prihodnjih)

Dušan Ogrizek

Dobrodošli prijatelji

23. avgust: Dopoldne smo obiskali vzgojni urad (Education Office), kjer nam je njegov šef gospod Harrison z gospodom Wattom in drugimi svojimi kolegi podrobno razložil sistem angleškega šolstva in organiziranje mladine ter nam odgovoril na naša vprašanja (vse od problemov mladinskega kriminala do vpliva cerkev na šolo).

Popoldne smo si »uradno« ogledali oldhamsko tržnico (»neuradno« smo jo videli vsi že prej), ki je največja v severozahodni Angliji. V njem pokritem delu nas je prijetno presnetila v slovensčini napisana dobrodošlica nad stojnicijo gospoda Lesterja, izdelovanca otroške konfekcije, ki je bil razburkan in zato divje lep. Ogledali smo si seveda tudi ogromni Lučni park z narazličnejšimi zabavnimi objekti in vrsto igralnic, kjer je marsikdo pustil nekaj pennijev, avtomati pa so se le nekaterim tudi zvereta občnički. Vse mesto je seveda en sam avtomat za pranjene žepov, toda kljub temu zelo popularen (izven sezone ima Blackpool 150.000 prebivalcev, v sezoni pa 2 milijona!). Zvezčer smo bili še v cirkusu v blackpoolskem stolpu, ki spominja na pariški Eiffel stolp, kjer smo videli med drugim tudi slavnega komika Charlieja Cairolija (»Evropa ponosi«) in kjer nam je na koncu zaprla sapo razkošna scena Beneška noč v kateri se je po resnični vozi (prav po vodnih scenah je ta cirkus najbolj znan) vozil okoli stolpa akrobatov razsvetljen motorni čoln. Seveda nas je Blackpool tudi krepko utrudil: prvič po našem prihodu se je zgodilo, da smo takoj po vrnitvi v Castleshaw zaspali!

26. avgust: Ves dan v Blackpoolu, največji obmorski letovišči! Bilo je čudovito in imeli smo celo srečo z vremenom. Seveda takoj ko smo prišli, nas je na okrašeni ulici (vse mesto je okrašeno kot pravljčna dežela) pozdravila »božična blackpoolska sapica«, kot so ji rekli takrat, a so jo naslednji dan že imenovali s pravim imenom: burja. Toda Blackpool je bil zato samo še zanimivejši — sivi Atlantik je bil razburkan in zato divje lep. Ogledali smo si seveda tudi ogromni Lučni park z narazličnejšimi zabavnimi objekti in vrsto igralnic, kjer je marsikdo pustil nekaj pennijev, avtomati pa so se le nekaterim tudi zvereta občnički. Vse mesto je seveda en sam avtomat za pranjene žepov, toda kljub temu zelo popularen (izven sezone ima Blackpool 150.000 prebivalcev, v sezoni pa 2 milijona!). Zvezčer smo bili še v cirkusu v blackpoolskem stolpu, ki spominja na pariški Eiffel stolp, kjer smo videli med drugim tudi slavnega komika Charlieja Cairolija (»Evropa ponosi«) in kjer nam je na koncu zaprla sapo razkošna scena Beneška noč v kateri se je po resnični vozi (prav po vodnih scenah je ta cirkus najbolj znan) vozil okoli stolpa akrobatov razsvetljen motorni čoln. Seveda nas je Blackpool tudi krepko utrudil: prvič po našem prihodu se je zgodilo, da smo takoj po vrnitvi v Castleshaw zaspali!

Dušan Ogrizek

Nesreča - največje družbeno zlo

PRAVILJO, DA JE JESEN najlepši letni čas in da narava pobarva listje na drevesih. Takrat je najlepše v gozdu, ko hodiš po potah in ti pod nogami šumi listje. Ce pa se ozreš na drevesa in če si malo bolj pozoren, lahko sliši žolno in vidiš veverico ter druge gozdne živali, toda to ni vedno tako, posebno ne za ljudi na deželi, ko morajo pograbiti steljo za živino. Zgodilo se je takole:

Doma so bili trije otroci, mati in oče. Takrat so se namenili otroci z očetom v gozd po steljo. Vpregali so dva konja v težak kmečki voz, s seboj pa so vzeli grablje in seveda malo malice. Ko so prišli v gozd, je oče ustavil konja in se razgledal, potem so začeli z delom. Žena mu je tisti dan še posebno naročala, naj pazi na otroke in nase, kot bi nekaj sluhila.

Kup stelje se je kar hitro večal in oče je začel nakladati na voz. Ko je naložil, so konji potegnili težko breme. Nenkrat so razigrani otroci zaprili in se snogledali. Oče pod težkim vozom, konji so rezgetali in skakali. Stekli so domov po mamo in zdravnika. Mrivega očeta treh otrok so potegnili izpod voza. Ugotovili so, da je oče ležal pod vozom dalj časa in da so ga otroci zagledali prepozno. Tako je družina izgubila očeta.

Anda Miklavčič,
osnovna šola »Simona Jenka«

Prijetno je bilo na Stenjaku

Košček premoga prioveduje...

CEPRAV JE SELE tretji dan, ko so se po dveh mesecih in pol brezkrbnega počitniškega življenga zopet odprla šolska vrata in je šolski zvonec prekinil veselo otroško čebljjanje, smo se vseeno namenili, da objavimo zgodbico iz življenga v razredu. Napisala jo je dijakinja osnovne šole »Simona Jenka« Mojca Bunc.

Ležal sem globoko pod pa po meni. Vendar mi ni zemljo v rudniku. Bila je ranil niti mojega lepega črvenčna tema. Vsa naokrog je nega kožuščka, ko me je odškopal. Z dvigalom so nas odpeljali v separacijo. Začelo se je odbiranje večjih kosov od manjših. Metalni so nas na dva kupa. Jaz sem se znašel med svojimi prijatelji na kupu z manjšimi deli, kajti bil sem majhen, dolgovans in debeloličen.

Z vlakom, vsaj tako se mi je zdele, so nas odpeljali. Znašli smo se v veliki stavbi, kjer smo ležali še nekaj dni. Cez teden dni pa je odpeljal tovorni avto. Naložili so nas in že se je oglasil avtomobilski motor. Vozil je hitro, da so hiše in poti

kar letele mimo mene. Brnejo mi je okoli uses in zeblo me je v dolgi nosek. Vožnje je bilo konec šele pred veliko stavbo z napisom »SOLA«. Razveselil sem se, ko sem videl, kam me peljejo, saj se nikoli nisem vidiš šolskih klopi in črne tabele. Tam pa so nas spet ločili v posamezne prostore. Mene in še nekaj črnih bratcev so odnesli v majhnem zavoju v 1. razred in me postavili poleg peči. Kar prijetno in toplo mi je bilo, ko sem že nekaj časa ležal v razredu in se razgledoval. Naenkrat se je oglasil šolski zvonec in skozi vrata so pritekli majhni, veseli otroci, skoraj bi lahko rekel — palčki. Za njimi pa je v razred stopila tovarišica učiteljica. Postavila se je pred tablo in glasno zavpila »Mirno!« Otroci so stali kakor vojaki. Zopet se je slišal glas tovarišice »Sedite!« Otroci so sedli vsak na svoj stolček in dali roke na hrbet. Bila je ura računstva. Poslušal sem in si skušal zapomniti vsaj ne-

kaščev številku, toda zmanj. — Skozi eno uho noter, skozi drugo ven.

Tedaj je učiteljica dejala: Jurček, naloži v peč! Iz zadnje klopi je stopil majhen črni deček. Vzel je lopatko in zajel nekaj črnih bratcev, med njimi tudi mena. Ko je deček odpril vratca peči, sem zagledal žarečo žerjavico. Tedaj pa shope in znašel sem se v peči. Posta-

mlada rasi

jalo mi je vedno bolj vroče in končno sem žarel še bolj kot samo sonce. Od te grozivje vročine sem se razglebil v siv pepel, ki ga je hiknik po končanem pouku odnesel na smetišče.

Tako se je končalo življenje majhnega črnega koščka premoga.

Nekdaj sem dve hčerkki: Aliso in Adriano. Alisa ima devet, Adriana pa pet let. Kadar se igrata, kličeta ena drugo Til in As. Poreklo prvega imena je malce nenavadno. Til se imenuje devetindvajsetletna sestra naše prijateljice Ingrid. Vsi jo občudujemo. Til je črnomolna lepotica, hči očeta črnca in bele matere. Alisa — zato ker je starejša in boljše izgovarja — je preprosto zaplenila to ime. To pa večkrat razjezi Adriano. Da jo potolaže, jo Alisa imenuje Olga in tako se njuna igra lahko nadaljuje.

— V redu! — odgovori Alisa raztreseno.
— Potem sem jaz starejši otrok, — reče Adriana.

— Ni govora — odgovori Alisa, ne da bi vzdignila oči od knjige.

Tri zgodbe

— Potem bom jaz teta — reče Adriana
— A, ne — odgovori Alisa.

Adriana se popolnoma razčastosti. Potem jezo reče: Toda, jaz vendar moram biti nekdo!

Nekdaj sem dve hčerkki: Aliso in Adriano.

— Tatek, jaz sem zaljubljena.

— Zares? — vprašam.

— Da, že od danes zjutraj — odgovori ona.

Pove mi, da jo je neki deček iz njenega razreda vprašal, če hoče, da gre z njim. In ona je pristala.

— Kaj pomeni to, da gre neki deček z neko dekliko? — vprašam radovedno.

Ona odgovori:

— Deček in deklica gresta v park in sedeta na klop.

— In sta vidva že to naredila? — vprašam.

— Sla sva v park — odgovori ona — toda ni sva mogla sesti. Klopi v parku so bile vse za sedene. —

Nekoč se je Adriana hotela igrati mamo in očeta. pride k Alisi, ki se je poglobila v v branje.

— Igriva se očeta in mamo — predlaga Adriana.

Zadnja štiri leta je bila zahodnonemška kinematografija v hudi krizi — tako finančni kot umetniški. Več filmskih družb je propadlo ali se združilo z drugimi in še nekatere čaka ista usoda. Filmska produkcija ves čas pada in bo padla tudi letos — vendar pa kljub temu letošnje letu ni popolnoma črno za nemški film. Nekateri novi filmi namreč obetajo biti zanimivi in razveseljivi kot znamenja procesa, ki je že v teku in ki bi ga optimistično lahko imenovali začetek preporoda nemškega filma.

Neodvisni

V Zahodni Nemčiji je namreč začelo delati nekaj nadarjenih mladih ustvarjavcev, ki si — večinoma neodvisno od velikih filmskih družb — prizadevajo, da bi dvignili raven nemškega filma. Na prvem mestu je treba omeniti mladega berlinskega producenta **Hans-Jürgena Pohlenda** (27 let), ki je zrežiral **»Tobbyja«** (življenje jazz-glasbenika) in kot producent omogočil režijski debut **Herbertu Veselyju** v znanem filmu **»Kruh zgodnjih let«**. Vesely zdaj že tudi nadaljuje svoje delo z adaptacijo **»Mačke in miši«** Güntherja Grassa — zgodbe o mladeniču, ki se skriva pred družbo. (Kot zanimivost: vse zunanje prizore tega filma bo v Gdansku posnela poljska ekipa.) Pohlendovo stališče naj ilustrira njegovo mnenje, da je že čas, da zahodnonemška kinematografija pogleda v oči problemom sodobne Nemčije.

Zanimiv in morda najnovejši med letošnjimi filmi pa je **»Zamuda in Marienbornus«** z Joséjem Ferrerjem v glavni vlogi. Zanimivo je namreč finansiranje tega filma: koprodukcija med dvema producentoma in nemško televizijo. Režiser filma (najprej ga bodo predvajali na televiziji) je obetači **Rolf Hädrich** (31) z nemške televizije. Film bo verjetno dvignil nekaj prahu, saj obravnava poskus mladega begunci, da bi pognil iz sovjetske cone z ameriškim vojaškim vlakom, a ga po štirinajstnem postanku na obmejni postaji Marienborn predaja.

Avtor zgodbe tega filma je pomembna osebnost novega nemškega filma — **Willi Tremper** (režiser zelo uspešega **»Poleta v Berlin«**), ki

je obenem verjetno tudi najbolj sporna osebnost nemškega filma. Začel je kot novinar in politični reporter berlinskih dnevnikov. Napisal je scenarije za tri filme Horsta Buchholza, nato pa po lastnem scenariju zrežiral **»Polet v Berlin«**. Sedaj je zrežiral svoj drugi film **»Noč brez konca«** o skupini ljudi, ki so prisiljeni prezeti noč na letališču Tempelhof in o tem, kako to vpliva na njihove osebnosti.

Poslovnost je važna

Tremper ima zelo izdelano stališče do nemške kinematografije in pravi: »Če bi nam uspelo zlomiti moč starih nemških distributerjev in dobiti več mladih producentov, bi to pomenilo začetek resničnega preporoda nemškega filma. Na tem področju imamo samo takoj imenovane umetnike — pisatelje, režiserje, igrače — nimamo pa poslovnih ljudi s smisлом za ustvarjalno umetnost... Mislim, da delati filme pomeni več kot režirati, igrati ali pisati scenarije. Treba se je naučiti tudi poslovnosti... Preporod bodo seveda morali sprožiti ljudje, ki že delajo v nemški kinematografiji — mislim na mlade ljudi. In teh imamo nekaj...«

Med mladimi, zdravimi distribucijskimi družbami, karšnih si želi Tremper, je treba omeniti **»Atlas film«**, ki vse od svoje ustanovitve pred tremi leti vodi dosledno politiko uvoza samo najkvalitetnejših tujih del (od lanih) podpiranja kvalitetnih domačih filmov (**»Kruh zgodnjih let«**). Ob tem je razveseljivo dejstvo, da je **»Atlas film«** finančno izredno uspešen!

Zal, ne bi mogli trditi če sa podobnega o skupini mla-

Možnosti preporoda

Pogled v zahodnonemško kinematografijo

»Noč brez konca« režiserja in scenarista Willa Tremperja spada v vrsto tistih del mladih zahodnonemških ustvarjavcev, ki obetajo ponovno dvigniti ugled nemškega filma

dih ustvarjavcev, ki je lani na oberhausenskem festivalu kratkega filma objavila manifest proti sedanemu sistemu v nemški kinematografiji in si pridobila ime **»oberhausenska skupina«**. Ta skupina namreč finančno nima posebne sreče, saj je le enemu njenih članov uspelo dobiti državno podporo za celovečerni film. Vsi ostali se bodo najbrž preselili k nemški televiziji, kjer za svoj drugi program, ki je pred kratkim stekel, potrebujejo mnogo ljudi. Vendar bo ta skupina tudi letos gotovo ustvarila več zanimivih kratkih filmov, predvsem dokumentarcev. Naj omenimo samo **»Tröbela in Tichaowskega«**, ki zbirata gradivo za dokumentarni film o petnajstletnem **»Adenauerjevem obdobju«**, ki naj bi prišel v kinematografe proti koncu leta,

vim umikom s političnega odra. Razen tega naj omenimo še vodjo te skupine dr. Alexandra Klugeja, ki pravljiva svoj prvi celovečerni film **»Stalingrad«**, v katerem se bo spoprijel z mitom Seste armade.

sebe v tujini. Najprej bo posnel **»Dnevno sobo«** v Angliji, nato pa komedijo v Franciji. V tujini (pri nas!) snema tudi **Bernhard Wicki** (**»Most«**) — in sicer **»Obiske po Dürrenmattu s Quinnom in Bergmanovo«**.

Kot že omenjeno, je tudi finančni položaj zahodnonemške kinematografije kritičen: produkcija pada (lani 69, kar je skoraj polovico manj kot v razvretu petdesetih let, letos verjetno ne več kot 50 do 60), obisk pada. Nemški filmlarji upajo na pomoč s strani zakonodaje in pripisujejo skoraj vse finančne težave televiziji. Vendar pri tem pozabljujajo, da večina njihovih filmov (tudi letos) zaslubi eno samo ime: kič. Povrh tega nemški producenti še do onemogočnosti izkorisčajo nekatere popularne teme: tako je npr. **»Rialto-film«** posnel že 13. film po Edgarju Wallaceu, obeta se enaka serija o Sherlocku Holmesu in posnel finančno zelo uspelem **»Zakladu v Srebrnem jezeru«** (tudi serija Karla Maya — najprej **»Winnetou«** v treh delih).

Glede na tako stanje v starejših družbah in na nasprotno sveže ustvarjalne sile v mladih neodvisnih skupinah — utegne biti letošnje leto kritično za celotno organizacijo zahodnonemške kinematografije. Zakaj nova, nadarjena generacija filmskih ustvarjavcev, ki je prodirla po stranskih poteh, kaže tudi odločnost, da spremeni sam sistem v nemški kinematografiji in tako omogoči splošen dvig kvalitete nemškega filma.

Dušan Ogrizek

»SABRINA« znanega ameriškega režiserja Billyja Wildera je izredno prikupna komedija s še bolj prikupno Audrey Hepburn v glavni vlogi. Igrata še William Holden in Humphrey Bogart. Lahkotna, toda odlična zabava!

»POD OKRILJEM NOCI« angleškega režiserja Davida MacDonalda je zgodovinska pustolovka iz obdobja angleške državljanske vojne. Glavni vlogi igrata George Baker in Silvia Syms.

»ZADNJI VLAK Iz GUNN HILLA« Američana Johna Sturgesa stejejo za enega najboljših westernov zadnjega časa. V glavnih vlogah nastopata Kirk Douglas in Anthony Quinn.

RADIJSKI

SPORED

OD 7. SEPTembra do 13. SEPTembra 1963

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.05, 5.05, 6.00, 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA

- 8.05 Poštarek v mladinski glasbeni redakciji
8.35 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu
8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
9.10 Stiri pesmi Sveta Marolta-Spika
9.22 Godalni kvartet op. 27
10.15 Pojo zabavni zbori
10.25 Koncert za violino in orkester
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti!
12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti
12.25 Domači napevi za prijetno opoldne
13.30 Vrtljak zabavnih melodij
14.05 Z jugoslovanskimi pevci v popularnih operah
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Zabavna glasba
15.33 Simfonične variacije
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino
17.50 Z lokom po strunah
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Skladbice za kratek čas
18.45 Novo v znanosti
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Po domače...
20.20 Primer za Paula Templa
20.50 Za konec tedna ples
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Ples do polnoči

DRUGI PROGRAM

19.05 Z zabavno glasbo v sobotni večer

19.30 Zagrebški bienale

21.15 Operne melodije

22.15 Jazz na koncertnem odrvu

nedelja

- 6.30 Napotki za turiste
8.00 Mladinska rad. igra
9.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo - I.
10.30 Pisano nedeljsko glasbeno dopoldne
11.30 Nedeljska reportaža

- 15.00 Vsak dan za vas
17.05 Glasbene uganke
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Zabavna ruleta
18.45 Na mednarodnih križ-potnih
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Veliki zabavni orkestri tega tedna
20.45 Kulturni globus
21.00 Glasbena medigra
21.05 Skupni program JRT
23.05 Za prijatelje modernih ritmov

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Dunajski filharmoniki v operi in na koncertu
20.45 Zabavni kaleidoskop

TORŠ

- 11.50 Glasbena medigra
12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo - II.
13.30 Za našo vas
14.00 Koncert pri vas doma
14.15 Operne melodije
15.15 Zabavna glasba
15.30 Danes popoldne
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Pod to lipco zeleno...
20.40 Glasbena medigra
20.50 Sportna poročila
21.00 Popotovanje glasbenih skladateljev
22.15 Skupni program JRT
23.05 Ples do polnoči

DRUGI PROGRAM

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
13.10 Za ljubitelje opere
14.00 Popoldne ob zabavni glasbi
14.30 Sodobni izvajavci
14.54 Dve skladbi Bachovega sodobnika Weissa
15.15 Zabavni zvoki
19.05 V nedeljo zvečer
20.00 Sto let popevke
20.45 Zabavna glasba
21.10 Skupni program JRT
22.15 Komorna soireja z jugoslovanskimi skladatelji

ponedeljek

- 8.05 Sončni vzhod
8.30 Glasba ob delu
8.55 Za mlade radovedne
9.25 Ponedeljkovo dopoldne ob narodni pesmi
10.15 Klavirske skladbe Janka Ravnika
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti!
12.05 Zabavna glasba
12.15 Kmetijski nasveti - Viktor Horksl: Vrednost semena za letošnjo setev ozimini

- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne
12.45 Poje Akademski oktet
13.30 Glasbeni koktail
14.05 Baletna suita
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo

- 15.15 Zabavna glasba
15.40 Literarni sprehod

SREDA

- 8.05 Opera in balet
8.55 Otoške razglednice
9.10 Glasbena oddaja za cicibane
9.25 Popevke v sredo dop.
10.15 Duet za dve violi
10.30 Človek in zdravje
10.40 Pesmi raznih narodov

- 10.35 Vsak dan nova popevka

- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!

- 12.05 Zabavna glasba

- 12.15 Kmetijski nasveti

- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

- 12.45 Tone Avsec igra harmoniko

- 13.30 Basovske arije iz Mozartovih oper

- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo

- 14.35 Blaž Arnič in Lucijan Marija Skerjanc

- 15.15 Zabavna glasba

- 15.40 Amaterji pred našim mikrofonom

- 16.00 Vsak dan za vas

- 17.05 Promenadni koncert

- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu

- 18.10 Od skladatelja do skladatelja

- 18.35 Hammond orgle v ritmu

- 18.45 Ljudski parlament

- 19.05 Glasbene razglednice

- 20.00 Od melodije do melodije

- 20.30 Strauss: Saloma — drama

- 22.15 Vrtljak prijetnih melodij

- 22.50 Literarni nokturno

- 23.05 Iz Rogerjeve zakladnice

- 23.30 Romantičnim plesavcem

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Po svetu jazza — Bled 1963
19.35 Glasbena medigra
19.40 Iz del Franza Schuberta
20.45 Koncert v ritmu

ČETRTEK

- 8.05 Zlati petelin — simfonična pesnitev

- 8.31 Predstavljamo vam pevca Marka Novosela in ansambel Weekend

- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo

- 9.25 Iz zgodbe o Dimitriju Samozvancu

- 10.15 Skladbice Vladimira Levca

- 10.30 Pet minut za novo pescico

- 10.55 Vsak dan nova popevka

- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!

- 12.05 Zabavna glasba

- 12.15 Kmetijski nasveti

- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

- 12.45 Dva stara mojstra pesmi iz Hrvatske in Srbije

- 13.30 Za vsakega nekaj

- 14.05 Popularni ansambelski prizori iz oper

- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo

- 15.15 Zabavna glasba

- 15.35 Mediteranska simfonietta

- 16.00 Vsak dan za vas

- 17.05 Igrajo Chopina

- 18.00 Aktualno doma in v svetu

- 18.10 Turistična oddaja

- 19.05 Glasbene razglednice

- 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov

- 20.45 Lahka glasba

- 21.00 Literarni večer

- 21.40 Sonata št. 1

- 22.15 Skupni program JRT

- 23.05 Glasba za ples

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Ob 150-letnici rojstva Richarda Wagnerja

- 20.45 Stirje balkanski plesi

- 21.00 Melodije po pošti

PETEK

- 8.05 Godalni kvartet v D-duru

- 8.30 Zabavne melodije z velikimi zabavnimi orkestri

- 8.55 Pionirski tednik

- 9.25 Petkov dopoldanski koncert

- 10.15 Pojo zabavni zbori

- 10.35 Naš podlistek

- 10.55 Vsak dan nova popevka

- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!

- 12.05 Zabavna glasba

- 12.15 Kmetijski nasveti

- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

- 12.45 Pesmi iz Sovjet. zvez

- 13.30 Baročni intermezzo

- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo

- 14.35 Češki pihalci

- 15.15 Napotki za turiste

- 15.20 Zabavna glasba

- 15.40 Pojo jugoslovenski amaterski zbori

- 16.00 Vsak dan za vas

- 17.05 Dragulji iz oper

- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu

- 18.10 Pisana paleta

- 18.45 Iz naših kolektivov

- 19.05 Glasbene razglednice

- 20.00 Majhni zabavni ansamblji

- 20.15 Tedenski zunanje politični pregled

- 20.30 Sonata v h-molu

- 21.00 Poje baritonist Vladimir Rudžjak

- 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih

- 22.15 Za prijeten počitek

- 22.50 Literarni nokturno

- 23.05 Iz jugoslovenske simfonične literature

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Dva slovenska avtorja

- 19.38 Od melodije do melodije

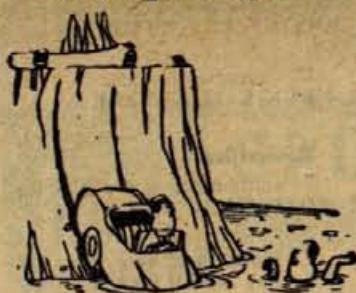
- 20.00 Med deli Sebastiana Bacha

- 20.45 Igrajo majhni zabavni orkestri

- 21.00 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije

- 21.15 Glasbeni intermezzo

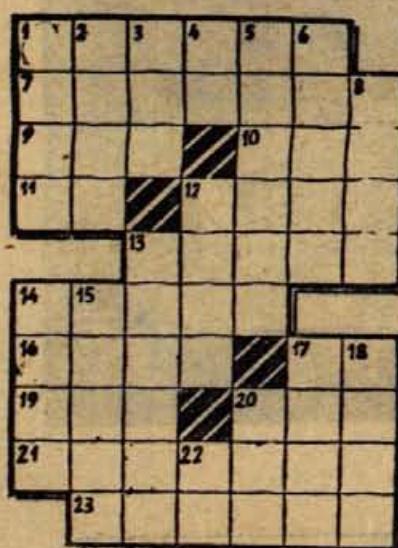
- 21.20 Skupni program JRT

Zlobno vprašanje

— O sosed, tudi vi ste prišli na morje?

Na delovnem mestu

— In kaj pravite k položaju?

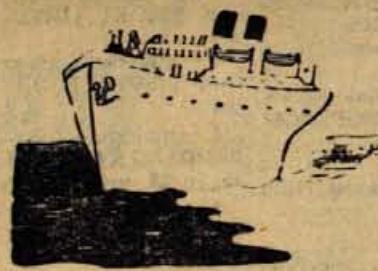
Križanka št. 33

Vodoravno: 1. izhod iz avtobusa, 7. pomembna politična osebnost v današnjem svetu, 9. mariborska tovarna avtomobilov, 10. žensko ime, 11. okrajšan podredni veznik, 12. znani trojanski junak, 13. travnik, 14. mesto med Nišem in Knjaževcem, 16. grški bog vojne, 17. kralica ameriške zvezne države Maryland, 19. vrsta orožja, 20. debela palica, 21. ime dveh kontinentov, 23. kozaški načelnik.

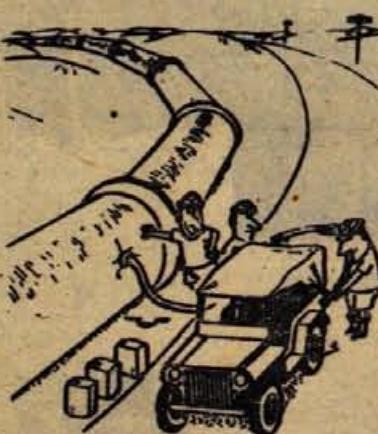
Navpično: 1. naglica v jezi, 2. mešanica plinov, ki obdaja Zemljo, 3. sumničenje, 4. sosednja sodelavčnica, 5. vrsta molitve, 6. slovenski športni tečnik, 8. trening, 12. grški bog ljubezni, 13. drgetanje, 14. bombažni izdelek, 15. vonj, 17. važno živilo, 18. del roke, 20. ime filmske igračke Novak, 22. egiptansko božanstvo.

Rešitev križanke št. 32

Vodoravno: 1. prtič, 6. raglan, 8. TG, 9. Ural, 11. iluzija, 13. čari, 14. DK, 15. najdba, 17. lakaj.

Na odprttem morju

— Zdaj prihajamo v Črno morje!

Konservativec**Poceni oskrba**

— Najbolj poceni smo se z gorivom oskrbovali v Saudski Arabiji!

Humoreska

Sem otrok XX. stoletja in verjamem vse, kar odkrije znanost. Verjamem celo to, kar napoveduje za prihodnost.

Nekega dne me je znanost presestila.

Po kosišu sem ležal in bral časopis. Prisel sem do članka, ob katerem so se mi naježili lasje. Skupina znanstvenikov namreč trdi, da bodo čez dve ali tri milijarde let ljudje izumrli in da bo na zemlji zavladal mrčes. Znanstveniki pravijo, da so na zemljii pred nami gospodarili velikanski plazivci, sedaj gospodarimo mi, za nami pa pride mrčes... (Torej, smo sredina med plazivci in mrčesom — seveda znanstveno). Trdijo celo, da mrče su ne škoduje nobeno žarčenje.

Horoskop

Velja od 7. do 14. septembra 1963

OVEN (21. 3. — 20. 4.)

Znajdeš se v zelo nerodnem položaju. Pomaga ti slučajna znanca ki pa ji ne izkazi pretirane hvaležnosti. Prijatelji te bodo vabili, pa se le odzovi.

BIK (21. 4. — 20. 5.)

More in skrbi se s težavo rešiš. Dvome pusti ob strani, zakaj vse je odvisno le od tebe; saj gre za twojo bodočnost. Sorodnik ti le pomaga. Na službenem izletu se duševno sprosiš, telesno pa utruidiš. Pismo.

DVOJČKA (21. 5. — 20. 6.)

Nekaj zveš, pa si ne ženi tako k srcu, zakaj sčasoma vse mine. Bolesen prehodnega značaja. V vsakdanjem življenju več realnosti; egoizem bo koristil v začetku zime. Vsi sestanki pridejo hkrati.

RAK (21. 6. — 22. 7.)

Dela se bo precej nabralo. Odvisno bo od tvojih pobud in spremnosti, kje se boš lotil posla. Pazi, da ne bodo neke govorice iz tvojih ust škodovale sodelavcem. Cuvaj poslovne skrivnosti.

LEV (23. 7. — 22. 8.)

Zelje bo treba malce krotiti, zlasti tiste, ki so odvisne od dearnnice. Prijatelj ti nekaj zaupa, kar zlorabiš, seveda nehote, in se ti tudi maščuje. Materialno stanje se bo izboljšalo.

DEVICA (23. 8. — 22. 9.)

Ponudila se bo priložnost za ugoden nakup, vendar bo premalo v žepu. Spor v družinski ekonomski enoti pomiri obisk sorodnika. Glavobol mine v sredo.

TEHTNICA (23. 9. — 22. 10.)

Ne zmeni se za grožnje in govorice, ki so naperjene proti tebi in družini. Vztrajno nadaljuj borbo, vendar s premislek, da dosežeš zadoščenje. Kar zadeva ljubezen: oseba, ki ti je pri srcu misli na tebe bolj kot si mišliš. Upoštevaj tudi njene skrbi, ki jih ni malo.

SKORPIJON (23. 10. — 22. 11.)

Tisto kar slišiš glede drage osebe je zgolj natolceanje. Zato ne dopusti da zlobneži povzročijo družinski prepri. Verjemi le kar vidis z lastnimi očmi.

STRELEC (23. 11. — 22. 12.)

Intimnih težav ne razlagaj sosedi, čeprav se dobro razumeta. Čez 14 dni ti bo to škodovalo. Sorodniki te bodo nadlegovali s številnimi prošnjami, vendar dobro premisli, predno rečeš DA! Spocij se le doma.

KOZOROG (23. 12. — 20. 1.)

Zaradi ozimnice in nedavnega dopusta razmišljaš o posojilu. Zdaj spoznaš resnične prijatelje, hkrati pa skleneš, koga boš prihodnjič še častil.

VODNAR (20. 1. — 19. 2.)

Neka škodoželjna oseba iz soseske bi se ti rada maščevala. Njenim očem ne bodo prikrita tvoga stranpotra. Nekdo ti je obljudil pomoč v slabem trenutku, zato ne računaj preveč. Izlet s prijetnimi posledicami.

RIBI (20. 2. — 20. 3.)

Razmere te prisilijo, da racionalno, da racionalno izkoristiš slerno minuto. Obstaja nevarnost, da se prav sedaj močno zaljubiš. Zato pazi na način obnašanja in govorjenja, vendar na sestank le pojdi. V pismu bo resnica.

• Kaj, če bo res? postal bi rad znanje, ker smo uspešno sodelovali pri uničevanju človeškega rodu. Nikoli, nadaljuje muha po zadovoljnjem brenčanju, »nikoli nismo pušteli človeka pri miru; nobenega dela ni opravil brez naše prisotnosti. Zelo smo se trudile, da smo zastriplile njegova bivališča. Torej ni čudno, da je končno onemogel in izginil z zemeljskega površja!«

»Ubogi človek! — ganjena zahabne s krili čisto običajna muha in z nožicami obrise solzne oči. — Vedno je govoril, kako smo nenezosnel. In on, ubožec, ni nikdar mislit, da je nadležen in brezobzoren način življenja koristnejši! In glejte, tudi bolj življenjski!«

»In tako sestre moje,« zaključi muha po krajišem odmoru, »čeprav smo majhna in brezpomembna bitja, smo skrajšala obdobje ponosnega človeka.«

»Drage sestre — je pričela muha zapljuharica, ki je predsedovala zboru — »predvsem naj vas obvestim, da nam je Veliki svet zedil, sem komaj spravil muho z le-

meljskega mrčesa dal najvišje privilegije učesa. — Fedor Šešen

Muhe